

neuromusculaire ziekten. JERRY LEWIS zamelt al sinds vele jaren via een professioneel en groots opgezette campagne geld in ten behoeve van de Muscular Dystrophy Association of America („your penny may be the cure penny”). Ook in ons land bestaan enkele centra die zich speciaal met neuromusculaire ziekten bezighouden, bijvoorbeeld het Centrum voor Spieronderzoek van het Wilhelmina Gasthuis te Amsterdam. Het Prinses Beatrix Fonds stelt jaarlijks grote bedragen ter beschikking voor de research op dit gebied. Ook geeft dit fonds ruime financiële steun aan de Vereniging Spierdystrophie Nederland.

INGEZONDEN

Langdurige corticosteroidinhalatie is geen astmaprofylaxe

Vraag 7 (1980) onder de titel *De bijnierschorsfunctie wordt niet onderdrukt door astmaprofylaxe met corticosteroid per aërosol* geeft mij aanleiding tot de volgende opmerkingen.

REFERATEN

Verloskunde en vrouwenziekten

Vorstadia van endometriumcarcinoom

Reeds tientallen jaren wordt aangenomen dat bepaalde histologische afwijkingen van het endometrium voorafgegaan aan de ontwikkeling van endometriumcarcinoom. De patholoog-anatoom beschrijft zulke afwijkingen in het curettage-materiaal als kystische atrofie, kystische hyperplasie, adenomateuze hyperplasie, atypische adenomateuze hyperplasie, soms met het adjectief mild of ernstig en nu en dan gewaagt hij van carcinoma in situ. Om na te gaan welke histologische veranderingen later tot een endometriumcarcinoom kunnen leiden, deden SHERMAN en BROWN (1979) zowel een retrospectief als een prospectief onderzoek.

Van 235 vrouwen boven de 60 jaar met een endometriumcarcinoom was curettage-materiaal beschikbaar van 1 tot 10 jaar tevoren. In ruim 72% van de gevallen werd hierin adenomateuze hyperplasie (25,1%), atypische adenomateuze hyperplasie (44,7%) of carcinoma in situ (2,6%) gevonden. De overige bevindingen betroffen atrofie (5,5%), proliferatiefase (17,4%), kystische hyperplasie (3%) of secretiefase (1,3%).

Bij 216 andere vrouwen van 50 jaar of ouder waren de volgende afwijkingen in het endometrium bekend: adenomateuze hyperplasie bij 113, atypische adenomateuze hyperplasie bij 91 en carcinoma in situ van het endometrium bij 12. Deze vrouwen werden ten minste 2 jaar niet behandeld; daarna deed men opnieuw curettage. Van de 12 vrouwen met een carcinoma in situ hadden er toen 7 een invasief carcinoom. Dit gold eveneens voor 52 van de 91 vrouwen met „atypische adenomateuze hyperplasie” (57%) en voor 24 van de 113 vrouwen met „adenomateuze hyperplasie” (21%). Nog opmerkelijker was de bevinding

Zo ergens, dan moet in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde zorgvuldig taalgebruik (vooreerst inhoudelijk) toch wel van groot belang worden geacht. Langdurige corticosteroidinhalatie is geen „astmaprofylaxe”, maar „langdurige inhalatie” is hoogstens *onderdeel* van een op bepaalde indicatie gestructureerde profylaxe (therapie?). Bovendien is het toch ook in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde wenselijk niet de Nederlandse literatuur te veronachtzamen: Over de inhalatie van corticosteroiden en de invloed daarvan op de bijnierschorsfunctie, publiceerden onlangs in dit tijdschrift BERG e.a. (1979).

Literatuur: BERG, W. CHRA., E. J. STEENHUIS, H. WESSE-LING e.a. (1979) *Ned. T. Geneesk.* 123, 771. – Vraag 7 (1980) *Ned. T. Geneesk.* 124, 53.

Groningen, februari 1980

N. G. M. ORIE

De inzender heeft gelijk. De aangevochten formulering van de titel waaronder de vraag verscheen, is aan de redactie te wijten. De term astmaprofylaxe is daarbij niet met de nodige zorgvuldigheid gebruikt.

REDACTIE

dat bij tussentijdse curettages slechts in 18% van de gevallen geen hyperplasie of dysplasie werd geconstateerd.

De auteurs stellen voor om, ondanks de mogelijkheid van reversibiliteit, voortaan te spreken van intra-epitheliaal carcinoom van het endometrium met de volgende gradaties: stadium I bij adenomateuze hyperplasie, stadium II bij atypische adenomateuze hyperplasie, en stadium III bij carcinoma in situ. Worden deze afwijkingen in het endometrium gevonden, dan achten zij een eenvoudige hysterectomie aangewezen als de vrouw geen kinderen meer wenst, als zij de menstruaties psychologisch gezien kan missen en als haar conditie voldoende is.

Literatuur: SHERMAN, A. I. en S. BROWN (1979) *Amer. J. Obstet. Gynec.* 135, 947.

P. G. HART

Cardiologie

Catecholaminen na hartinfarct

Een snelle stijging van het catecholaminegehalte van het bloed na een hartinfarct houdt waarschijnlijk verband met een sympathicus-reactie op pijn en angst. Catecholaminen (CA) kunnen ter plaatse ontstaan in het ischemische myocard of via een sympathicus-reflex in het bijniemerg. NADEAU en DE CHAMPLAIN (1979) onderzochten met een nieuwe, gevoelige en nauwkeurige bepalingmethode de spiegels in het bloedplasma van de CA in de eerste 48 uur na een hartinfarct. Het onderzoek betrof 26 patiënten, 23 mannen en 3 vrouwen van 40 tot 78 jaar, met een ongecompliceerd infarct dat bij 8 van hen aan de voorwand of anterolateraal en bij 18 aan de onder- of achterwand was gelokaliseerd. De CA-spiegels, hartfrequentie en bloeddruk waren de eerste 24 uur verhoogd en daalden later langzaam. De CPK- en de SGOT-gehalten stegen wat la-